

Uchwała nr XXIX/243/10

Rady Gminy Żórawina

z dnia 26 lutego 2010 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Żórawina na rok 2010 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Żórawina na rok 2010

Na podstawie:

- art. 7 ust. 1 pkt 5, art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 58 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami),
- art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.) oraz
- art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r., Nr 179, poz. 1485 ze zm.),

Rada Gminy w Żórawina uchwała, co następuje:

§1

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Żórawina na rok 2010 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Żórawina na rok 2010 stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żórawina.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Żórawina na rok 2010

§ 1

Wstęp.

1. Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali nadużywania alkoholu, ograniczenie jego negatywnych skutków, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnień.
2. Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

§ 2

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu (realizacja: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
 - 1) przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócanie spokoju lub porządku publicznego;
 - 2) prowadzenie rozmów interwencyjno - motywacyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia;
 - 3) kierowanie osób, które nie zgodziły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu, na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
 - 4) kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do sądu rejonowego.
2. Dofinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz inne instytucje w zakresie kompleksowych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych:
 - 1) dofinansowanie punktu i informacyjno – konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu (m.in. zapewnienie bazy lokalowej, wynagrodzenie prowadzącego);
 - 2) wspieranie ruchów samopomocowych na terenie Gminy w szczególności grupy AA „Początek drogi” (min. zapewnienie bazy lokalowej);
 - 3) współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień „MONAR” Milejowice 1A;
 - 4) współfinansowanie innych form pomocy psychologicznej tj. finansowanie Punktu Pomocy Psychologicznej działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żórawinie.

§ 3

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

1. Budowanie lokalnej koalicji wspierającej i animującej działania pomocowe na rzecz ofiar, świadków i sprawców przemocy w ramach istniejącej infrastruktury pomocowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Policji we Wrocławiu, Starostwa Powiatowego, dzielnicowych, kuratorów sądowych oraz pedagogów;
2. Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych:
 - 1) dofinansowanie programu socjoterapeutycznego i edukacyjnego dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie świetlic środowiskowych (w ramach, których prowadzone są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci, douczanie, zajęcia z zakresu komunikacji interpersonalnej, asertywności, zajęcia edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień, zajęcia sportowo-rekreacyjne, zajęcia plastyczne, imprezy okolicznościowe oraz dożywanie);
 - 2) organizacja wycieczki zimowej i letniej zakładającego przeprowadzenie programu terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych;
 - 3) udzielanie pomocy psychologicznej.

§ 4

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Organizacja akcji profilaktycznych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży.
2. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, dostarczających uczestnikom zajęć podstawowej wiedzy i umiejętności w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami.
3. Wspieranie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
 - Wspieranie działalności informacyjnej i edukacyjnej w obszarze uzależnień oraz w zakresie rozwijania zainteresowań wśród dzieci i młodzieży podejmowanej przez kluby środowiskowe na terenie Gminy Żórawina.
4. Wspieranie działań podejmowanych przez kluby sportowe i instytucje w zakresie organizacji cyklicznych zajęć sportowo - rekreacyjnych oraz doposażenia tych obiektów:
 - 1) dofinansowanie organizacji cyklicznych zajęć sportowo - rekreacyjnych i otwartych imprez sportowo - rekreacyjnych prowadzonych i koordynowanych przez Gminę (m.in. bieg uliczny);
 - 2) sfinansowanie zakupu sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowych (m.in. doposażenie siłowni);
 - 3) dofinansowanie ogólnodostępnych stref rekreacji.
5. Współdziałanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żórawinie z lokalnymi mediami w zakresie prowadzenia polityki informacyjnej, dotyczącej zagadnień związanych z profilaktyką i uzależnieniem od alkoholu.
6. Zwiększenie dostępności informacji o miejscach pomocy osobom uzależnionym od alkoholu (realizacja: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

§ 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspomaganie instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w tym między innymi organizacji terapii rodzinnej, obozów terapeutycznych.
2. Współdziałanie w organizacji różnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym współorganizowanie zajęć promujących zdrowy tryb życia bez środków psychoaktywnych.
3. Dotacje na zadania udzielane są organizacjom pozarządowym, które zajmują się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Działania te mogą być podejmowane przez osoby posiadające odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki uzależnień, potwierdzone certyfikatem lub dyplomem.

§ 6

Inne działania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (realizacja: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
2. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych, określonej we wniosku o zezwolenie z zasadami usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych określonymi w uchwale Rady Miejskiej (realizacja: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).
3. Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
 - 1) dofinansowanie szkoleń pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żórawinie, nauczycieli, osób i innych podmiotów z zakresu pracy z osobami nadużywającymi alkoholu; członkami ich rodzin, osobami współuzależnionymi.
 - 2) udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - 3) finansowanie kosztów podróży krajowych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 7

Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Za udział w posiedzeniu komisji członkowi komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 80 zł za posiedzenie, przewodniczący 100 zł za posiedzenie.
2. Za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 80 zł, (członek komisji) przewodniczący komisji 100 zł.

§ 8

Koordinacja i bieżące nadzorowanie zadań wynikających z niniejszego Programu należy do Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, które statutowo zajmują się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

§ 9

**Preliminarz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Żórawinie na rok 2010**

		Wyszczególnienie	Plan w zł
I		Planowane dochody na rok 2010	209000
		Wyszczególnienie i uzasadnienie wydatków	
1	4300	ZAKUP USŁUG POZOSTAŁYCH	47340
		Dofinansowanie Szkolnego Programu Profilaktyki uzależnień w szkołach na terenie gminy, w tym: /liczba uczniów 670/	16840
		- Szkoła w Rzeplinie - liczba uczniów 49	900
		- Szkoła w Wilczkowie - liczba uczniów 71	1400
		- szkoła podstawowa w Żórawinie -liczba uczniów 187	3000
		- szkoła w Polakowicach -liczba uczniów 64	1100
		- szkoła w Węgrach liczba uczniów 38	700
		- gimnazjum w Żórawinie liczba uczniów 261	9740
		Zorganizowanie akcji letniej dla dzieci i młodzieży, w tym:	30500
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie akcji letniej w szkole podstawowej w Rzeplinie	3000
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie akcji letniej w szkole podstawowej w Wilczkowie	3000
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie akcji letniej w szkole podstawowej w Żórawinie	3000
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie akcji letniej w szkole podstawowej w Polakowicach	3000
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie akcji letniej w szkole w Węgrach	3000
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie obozu letniego dla młodzieży z Gimnazjum w Żórawinie	6000
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w trakcie akcji letniej Gminnym Centrum Kultury w Żórawinie	2000
		Dofinansowanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień na zimowym obozie sportowym dla trampkarzy klubów sportowych z terenu gminy	6000
		Finansowanie biegłego opiniującego wnioski do sądu oraz opłaty sądowe	1500
2	4170	Umowy zlecenia	
		Finansowanie funkcjonowania Klubów Profilaktyki Środowiskowej na terenie gminy – w Żórawinie (gimnazjum) – 8 dni w mies. x 2 godz.x 3 m-ce x 40 zł= 1920 zł w Żórawinie (zajęcia sportowe) 50 godzin x 40 zł = 2000 zł w Węgrach (szkoła)-zajęcia sportowe - 4 dni w miesiącu x 1 godz x 40 zł x 11 miesięcy = 1760 zł w Węgrach (siłownia) zajęcia sportowe– 8 dni w miesiącu x 1 godz x 40 zł x 12 m-cy= 3840 zł w Krajkowie- zajęcia sportowe - 8 dni w miesiącu x 1 godz x 40 zł x 10 miesięcy = 3200 zł w Rzeplinie (zajęcia sportowe) 4 dni w miesiącu x 1 godz x 40 zł x 11 miesięcy = 1760 zł w Polakowicach – zajęcia sportowe i muzyczne 4 dni w miesiącu x 3 godz x 40 zł x 12 miesięcy = 5760 zł w Rzeplinie 28 godz. w miesiącu x 40zł x x 10 m-cy = 11 200 zł program Rzeplin – 12 godz w miesiącu x 40 zł x 10 m-cy =4800 zł w Karwianach – 24 godz w miesiącu x 11 miesięcy x 40 zł= 10560 zł w Jaksonowie 4 dni w miesiącu x 6 godzin x 40 zł x 12 m-cy = 11520 zł	74208

		w Starym Śleszowie (zajęcia sportowe)–12 godzin w miesiącu x 40 zł x 10 m-cy= 4800 zł w Wilczkowie -24 godz. w miesiącu x 11 miesięcy x 27 zł= 7128 zł w Starym Śleszowie 4 godziny w miesiącu x40zł x 9 miesięcy= 1440 zł w Żórawinie (zajęcia sportowe) 4 godziny w mies. x 9 miesięcy x 40 zł= 1440 zł w Przeclawicach (zajęcia opiekuńcze) 27 zł x 40 godzin=1080 zł	
		Wynagradzanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: 4 członków x wynagrodzenie za posiedzenie w kwocie 80 zł x 15 posiedzeń =4800 zł przewodniczący komisji – 1x 100 zł za posiedzenie x 15 posiedzeń =1500zł	6300
		Finansowanie Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin. Wynagrodzenie osoby prowadzącej spotkania i zajęcia oraz udzielającej pomocy dla grup wsparcia i osobom uzależnionym od alkoholu. 40 zł x 120 godzin = 4800 zł	4800
		Finansowanie wynagrodzenia psychologa w punkcie psychologicznym 5 godzin w tygodniu X 4 tygodnie X 50 zł =1000 zł x 10 miesięcy	10000
		Finansowanie wynagrodzenia dla prowadzących grupę socjoterapeutyczną dla młodzieży	8000
		Finansowanie wynagrodzenia pracowników socjalnych za przeprowadzane wywiady 10 X 60 zł	600
3	4260	Zakup energii dla pomieszczenia Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego	500
4	4700	Szkolenie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pełnomocnika, szkolenia zamknięte dla rodziców, pedagogów szkolnych, nauczycieli i innych osób zajmujących się uzależnieniami	4500
5	4430	Ubezpieczenie PZU siłowni w Węgrach- OC, sprzętu	600
6	4210	ZAKUP MATERIAŁÓW I WYPOSAŻENIA w tym:	
		-zakup artykułów piśmienniczych i spożywczych dla Klubów Profilaktyki w Żórawinie, w Rzeplinie, w Wilczkowie, w Jaksonowie, w Karwianach	1500
		-zakup materiałów oraz art. spoż. dla grupy socjoterapeutycznej	1000
		- dofinansowanie organizacji biegu ulicznego w Żórawinie	2500
		- dofinansowanie budowy ogólnodostępnych stref rekreacji w miejscowości Nowy Śleszów	4500
		-dofinansowanie budowy ogólnodostępnej strefy rekreacji w Brześciu	2000
		-dofinansowanie budowy ogólnodostępnej strefy rekreacji w Bogunowie	4770
		-dofinansowanie budowy ogólnodostępnej strefy rekreacji w Wilczkowie	4500
		-dofinansowanie remontu pomieszczenia punktu konsultacyjno - informacyjnego	27288
		- dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego do świetlicy środowiskowej w Węgrach	1744
7	4240	ZAKUP POMOCY NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH -zakup pomocy naukowo- dydaktycznych dla Klubów Profilaktyki Środowiskowej	1000
8	4120	SKŁADKI NA FUNDUSZ PRACY	200
9	4110	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE	1000
10	4410	PODRÓŻE SŁUŻBOWE KRAJOWE	150

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Żórawina na rok 2010

§ 1

Wstęp.

1. Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie skali używania narkotyków i uzależnienia od nich oraz ograniczenie jego negatywnych skutków, a także poszerzanie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie uzależnień.
2. Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz Strategii Antynarkotykowej UE na lata 2005-2012.

§ 2

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Dofinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz inne instytucje w zakresie kompleksowych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych;
 - 1) dofinansowanie programu pomocy psychologicznej i prawnej, w tym poradnictwa prawnego, kontaktu indywidualnego, grup wsparcia oraz innych form pomocy psychologicznej*.

§ 3

Udzielanie rodzinom, w których występuje problem narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie świadczenia kompleksowej pomocy dla rodzin, w których występuje problem uzależnienia*;
2. Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży, w szczególności dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych;
 - 1) dofinansowanie programu socjoterapeutycznego i edukacyjnego dla dzieci i młodzieży, w tym m.in.: klubów środowiskowych ramach, których prowadzone są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci, douczanie, zajęcia i treningi integracyjne, zajęcia z komunikacji interpersonalnej, asertywność, zajęcia edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień, zajęcia sportowo-rekreacyjne, plastyczne, imprezy okolicznościowe oraz dożywanie*;
 - 2) organizacja wycieczki zimowej i letniej zakładającej przeprowadzenie programu terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych*.

§ 4

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.

1. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, dostarczających uczestnikom zajęć podstawowej wiedzy i umiejętności w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami;
2. Wspieranie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii:
 - 1) wspieranie działalności informacyjnej i edukacyjnej w obszarze uzależnień oraz w zakresie rozwijania zainteresowań wśród dzieci i młodzieży na terenie Gminy Żórawina,
 - 1) wspieranie działań podejmowanych przez kluby sportowe i instytucje w zakresie

- organizacji cyklicznych zajęć sportowo- rekreacyjnych w Gminie Żórawina,*
- 2) wspieranie realizacji kompleksowych działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży;
 - 1) organizacja działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży uwzględniających: promocję zdrowia psychicznego, promocję zdrowego stylu życia, informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, edukację psychologiczną i społeczną, edukację prawną.*
3. Współdziałanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żórawinie z lokalnymi mediami w zakresie prowadzenia polityki informacyjnej, dotyczącej zagadnień związanych z profilaktyką i uzależnieniem od narkotyków
 4. Zwiększenie dostępności informacji o miejscach pomocy osobom uzależnionym od narkotyków (realizacja: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Żórawinie).

§ 5

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Wspomaganie instytucji w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii: wspieranie podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie wspólnych działań z Komendą Policji we Wrocławiu w zakresie edukacji prawnej.

§ 6

Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie.

1. Wspieranie działań na rzecz osób wykluczonych społecznie;
 - 1) dofinansowanie pomocy osobom bezdomnym, odpowiednich warunków socjalno – bytowych oraz wyżywienia (działania współfinansowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie);
 - 2) dofinansowanie programów socjalnych – edukacyjnych, w tym pracy socjalnej, wykładów, warsztatów edukacyjnych oraz warsztatów pracy dla osób bezdomnych, niepełnosprawnych, uzależnionych, bezrobotnych. (działania współfinansowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie);

§ 7

Inne działania związane z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Przeprowadzenie diagnozy na temat używania narkotyków wśród uczniów szkół na terenie Gminy Żórawina.

§ 8

Uwagi.

1. Jednostką odpowiedzialną za realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Żórawina jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie.
2. Środki na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a także ze środków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żórawinie.

gwiazdką (*) oznaczone zostały działania wspólne dla Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dla Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii; finansowane z budżetu Gminnego.